

Minder kinderen in Nederland: Wat vind jij daarvan?

Vak	Aardrijkskunde	Klas en niveau	2 vmbo-gt	Aantal lessen	1
Korte omschrijving van de les	Leerlingen krijgen inzicht in de bevolkingsontwikkeling van Nederland als gevolg van de daling van het geboortecijfer en stijging van de levensverwachting.				
Les op hoofdlijnen: - Doelen - Inhoud en verloop - Werkvorm - Soort les - Periode	<p><u>Doelen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Je kunt uitleggen waardoor de bevolking van Nederland verandert. - Je kunt de oorzaken van de daling van het geboortecijfer aangeven. - Je kunt de oorzaken van de vergrijzing benoemen. - Je vormt een mening over het dalende geboortecijfer. Daarbij denk je na over hoe jij en de maatschappij aankijken tegen het krijgen van (veel) kinderen. <p><u>Inhoud en verloop</u></p> <p>In deze les ligt de focus op de bevolkingssamenstelling als gevolg van het lage geboortecijfer in vergelijking met de jaren zestig.</p> <p>De les begint met het vertonen van een foto van een overvolle winkelstraat.</p> <p>De vraag is wat de leerlingen opvalt aan deze foto. Het gaat om het feit dat er geen kinderen aanwezig zijn. Naar aanleiding daarvan start de docent een klassengesprek op over de volgende vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hoe zou het komen dat er geen kinderen in de winkelstraat te zien zijn? - Wat als de op dezelfde plaats vijftig jaar eerder zou zijn genomen? <p>Tijdens het gesprek moet naar voren komen dat de oorzaak de daling van het geboortecijfer is. De docent stelt dan de volgende vragen aan de orde:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hoe komt het dat het geboortecijfer daalt? - Hoe wordt het krijgen van kinderen gewaardeerd door de maatschappij? - Hoe kijk je zelf tegen het krijgen van kinderen aan? 				

	<p>- Wat als veel gezinnen veel kinderen zouden krijgen: leidt dit dan niet tot overbevolking met de daarmee gepaard gaande problemen?</p> <p>Daarna laat de docent een video zien over vergrijzing en geeft daarbij als kijkvraag mee uit te zoeken waarom het aantal geboortes is afgenomen. Na het kijken van de video toon hij de <i>bevolkingsteller</i>. Deze geeft een actuele schatting van het aantal inwoners in Nederland. Dit gebeurt op basis van informatie uit het verleden en patronen van geboorte, sterfte en migratie per maand. Vervolgens laat de docent de actuele bevolkingspiramide zien en legt deze uit. Hij gaat daarbij ook in op de daling van het gemiddelde aantal kinderen per vrouw. Tenslotte loopt de docent de leerdoelen langs en geeft het huiswerk voor de volgende keer op.</p> <p><u>Werkvorm</u> klassengesprek</p> <p><u>Soort les</u> losse les</p>
Indruk docent van merkbare resultaat bij leerlingen qua christelijke vorming	De foto wekte de interesse van de leerlingen op. Er werd diep nagedacht over het thema, waarbij diepere waarden volop aan bod kwamen. Later bleek uit de toets dat de meeste leerlingen de oorzaken van de geboortedaling goed hadden onthouden.
Typerende opmerking (citaat) van docent	
Typerende opmerking (citaat) van een leerling	" <i>Nou meneer, als ons gezin in deze winkelstraat zou lopen, zou de foto er wel anders uitzien</i> ".
Bronnen, leer- en hulpmiddelen (b.v. Powerpoint, lesplan, website, filmpje)	<ul style="list-style-type: none"> - 5.4 - Wat is vergrijzing en waarom is dit een groot probleem voor de overheid? - YouTube - Bevolkingsteller (cbs.nl) - Bevolkingspiramide (cbs.nl)
Andere relevante informatie	Deze les is ontworpen op basis van de didactische diamant . De docent heeft de bestaande lesstof verdiept door verder in te gaan op de oorzaken van de daling van het aantal geboorten en door met elkaar na te denken over wat we hiervan kunnen vinden. Deze aanpak is gebaseerd op het principe <i>Doe meer met minder</i> . Als <i>scharniermoment</i> heeft de docent gekozen om bij het bespreken van dit onderwerp de visie op het krijgen van kinderen centraal te stellen. De les werd begonnen met authentieke lesstof: een realistische foto als vertrekpunt voor het klassengesprek. Hierdoor raakten de leerlingen betrokken op de les (de principes <i>Ga voor authentiek en on-bemiddeld; Cultiveer aandacht</i>). De aandacht werd blijvend vastgehouden doordat ze moesten nadenken over de visie van henzelf en de maatschappij op de grootte van het gezin. Daarmee werd ook aandacht gegeven aan de seculiere visie op het krijgen van kinderen (principe <i>Ontmasker onchristelijke trends</i>).
<p><i>Onderzoekscentrum Driestar educatief Gouda.</i> <i>Verspreiding toegestaan indien de bron vermeld wordt.</i> <i>Met dank aan C.M. van der Maas wiens les heeft geleid tot dit lesidee.</i></p>	